

Remissvar

Mottagare

Landsbygds- och infrastruktursdepartementet

Enheten

li.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till: li.spn@regeringskansliet.se

Datum: 2026-03-03

Dnr: LI2025/01713

Remissvar gällande utredningen En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98)

Samhällsbyggarna är en förening för de som professionellt är engagerade i att utveckla, bygga och förvalta vår byggda miljö. Vi är en branschövergripande ideell nätverksorganisation med cirka 3 000 individuella medlemmar. Vad som gör Samhällsbyggarna unikt är vår bredd med spetskompetenser inom samhällsbyggnadsområdets alla delar. Detta remissvar utgår från föreningens arbete med utveckling och tillämpning av lagar och praxis som gynnar en effektiv samhällsbyggnadssektor där engagerade och kompetenta individer inom branschen är avgörande för framgång.

Allmänt

Föreningen Samhällsbyggarna vill understryka lantmäterimyndigheternas viktiga roll i Samhällsbyggandet. Det är ett viktigt kugghjul i ett större maskineri gällande infrastruktur, bostadsbyggande och samhällsutvecklingen generellt. Det är mycket betydelsefullt att lantmäteriförrättningen är en integrerad del av samhällsbyggnadsprocessen eftersom den har många kopplingar till planering, genomförande och förvaltning.

Kommunala lantmäterimyndigheter, KLM, är generellt uppskattade och finns bland annat i Sveriges största kommuner. Den allmänna bilden är att KLM bidrar med en stor samhällsnytta.

Den statliga lantmäterimyndigheten, SLM, har under de senaste två decennierna lagt ner kontor, tagit bort möjligheten för medborgarna att besöka SLM och generellt aktivt skapat avstånd till samhällsbyggandens aktörer, inklusive KLM. Det är Samhällsbyggarnas uppfattning att det har lett till att lantmäteriförrättningar inte används i den utsträckning som skulle vara optimalt. Avtalslösningar får i praktiken ersätta lantmäteriförrättningar. Under samma tid har KLM generellt varit delaktiga, närvarande och har haft stor lokalkännedom vilket är viktigt för en effektiv samhällsbyggnadsprocess.

Utredningen uppfattas som generellt negativt inställd till KLM utan att förklara varför, eller hur alternativet skulle leda till en bättre samhällsbyggnad.

De statliga myndigheters och statligt helägda bolags förrättningar ska handläggas av SLM

Det föreslås i utredningen att statliga myndigheters förrättningar ska handläggas av SLM och inte KLM. Något bärande skäl för detta presenteras dock inte. I praktiken är det

Samhällsbyggarnas uppfattning att statliga myndigheterna uppskattar KLM. Det är snarare en fördel för exempelvis Trafikverket att det är förrättningslantmätare som har stor lokal kännedom som gör förrättingarna snare än någon som siter långt bort och saknar erfarenhet och kunskap om de lokala förhållandena.

Av utredningen framgår det inte att det finns en utbredd önskan från statliga bolag eller myndigheter att undvika KLM.

Hårdare krav på KLM gällande bildande och ett nytt krav om att villkoren kontinuerligt ska vara uppfyllda. Hårdare krav på KLM:s uppdrag och självständighet.

Utredningen anger i denna del att det är relativt få mindre KLM som kan behöva upphöra med sin verksamhet. I de särskilda yttrandena (som alla är från personer med mycket god kännedom om KLM:s verksamhet, organisering inom kommunen och finansiering) finns dock bedömningen att tre av fyra KLM inte skulle kunna fortsätta sin verksamhet på grund av de nya kraven och minskade ärendevolymer. Det finns således en stor oklarhet om vilka konsekvenserna kommer att bli av förslagen, vilket är mycket olyckligt.

En tydligare reglering av ansvaret för Lantmäteriet i relationen till KLM

Det är bra att relationen mellan Lantmäteriet och KLM klargörs gällande handläggningssystem, utbildning mm.

Övriga frågor

I övriga frågor avstår Samhällsbyggarna från att lämna synpunkter.

Dag Björklund

ordförande Samhällsbyggarna

Fredrik Warnquist

ordförande Samhällsbyggarnas juridiksektion

